

rozhodností, duklauně a souhlasně odůvodnili, není přezkoumání jejich elaborátu a provedení nového odhadu jinými znalci přípustno, ježto v takovém případě nejsou tu předpoklady § 362 odstavec druhý c. ř. s. To se však v tomto případě nestalo, neboť posudek znalce Františka K-y jest zcela nedostatečný a věcného odůvodnění vůbec postrádající.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

### Důvody:

Soudní odhad po rozumu § 18 řádu o dáve z přírustku hodnoty jest odhadem řízení nesporného, jest ho tedy dle § 272 nesp. řiz. předsevzítí podle předpisů procesního řádu t. j. nyní, kdy příslušné předpisy procesního řádu Josefinského nahrazeny byly exekučním řádem, dle ustanovení exekučního řádu (§§ 140—144), zvláště tedy po rozumu jeho § 144 (4) dle řádu o odhadu nemovitostí ze dne 25. července 1897, čís. 175 ř. zák., na což v podstatě přistupuje i výnos min. sprav. ze dne 20. června 1900, čís. 11.767, ač tento, nejso ani zákonem, ani nařízením, může mít jen význam poučení a nemá tedy platnosti proti lepšímu poznání. Jestliže rekursní soud, toto vše pomíjeje, užívá tu přímo předpisu civ. soudního řádu o dukazu znaleckém, nelze to uznati za správné, neboť předpisy ty mohou na řadu přijíti teprv podpurně, pokud totiž exekuční řád a odhadní řád vlastních předpisů nemají, a bylo by tedy vyplniti mezeru, avšak na to sotva kdy dojde, protože nebude tak hned otázky, které by byl odhadní řád neupravil, ať již jinak než tomu v § 351 a násl. c. ř. s. anebo shodně s nimi, pročez sám odhadní řád pocífoval potřebu odvolati se v § 32 toliko na předpisy §§ 354 a 355 c. ř. s., ale nikoli i na ostatní. Měl tedy prvý soudce užítí předpisů odhadního řádu a ovšem měl k nim potom přihlížeti i rekursní soud, a když se tak nestalo, musí řízení odhadní provedeno býti znovu a bylo proto zrušení, vyslovené rekursním soudem, v platnosti zachovati, jenže z jiných příčin, než jak soud ten učinil t. j. nelze přistoupiti na direktivy, jež on okresnímu soudu udělil, nýbrž dlužno přímo odkázati na normy odhadního řádu. Poněvadž rekursní soud rozhodoval o odhadu, jenž zněl na 17.150 K, tedy tu byl v té době již případ § 9 odstavec druhý odh. ř., dle něhož mají se přibrati dva znalci, zdá-li se, že cena bude nebo může přesahovati 10.000 K, kdežto rekursní soud nařídil jen přibrání znalce jednoho. Hodnota má se dle § 16 lit. d) odh. ř. poněvadž jde o zemědělské pozemky samy o sobě, ne jako o součást hospodářského celku, vyšetřiti zjištěním ceny p r o d e j n í, o čemž bližší předpisuje § 17, ale ovšem jde tu o cenu prodejní ku dni 1. ledna 1903. Dále upozorniti jest na předpisy §§ 24, 25, 27—29, zvláště ale 30 a to zvláště zase lit. a) a poslední odstavec.

### Čís. 1183.

**Zajištění půdy drobným pachtýřům.**

**Ustanovení článku IV (1) zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 166 sb. z. a n. vztahuje se také na jmění zádušní a kostelní.**

(Rozh. ze dne 20. září 1921, R I 1170 21)

Soud první stolice zamítl požadovací (vlastnický) nárok pachtýřův na pozemky, připsané kostelu v S., ježto celková výměra pozemků kostelních činila méně než-li 8 ha (čl. IV (1) zák. č. sb. 166/1921). Rekursní soud nařídil prvnímu soudu, by o přihlášce jednal. **Důvody:** Podle napadeného usnesení jde o majetek kostela v S., tedy o jmění zádušní. Jmění zádušní, určené k vybavení a udržování kostela a k úhradě nákladů na potřeby kostelní (fabrica ecclesiae), nutno však rozlišovati od jmění obročního (beneficia). Rozlišování to činí §§ 38—41 zák. ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. zák. Podle čl. IV zák. ze dne 1. dubna 1921, čís. 166 sb. z. a n. nesmí býti zmenšen pod 8 ha jenom zemědělský majetek patřící církevní nadaci neb obročí; toto obmezení tudíž replatí pro majetek zádušní. Zamítavé rozhodnutí prvního soudu není tudíž odůvodřeno.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

### Důvody:

Ve zprávě zemědělského výboru k osnově zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 166 sb. z. a n. (tisk 1500) se uvádí, že článek IV, uznávaje do jisté míry námitky zastanců účelnosti pozemkového majetku církevního, chce aspoň částečně zmírniti nepříznivé důsledky stanovení nových lhůt, mající vliv na jeho celistvost. Také v druhém odstavci článku IV dotčeného zákona mluví se prostě o půdě církevní. Z toho, jakož i z okolností, že v článku I č. 1 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 311 sb. z. a n. staví se pozemky kostelní a zádušní jakožto statky církevní na roveň pozemkům farním a obročním, dlužno souditi, že dle úmyslu zákonodárcova »majetkem patřícím církevní nadaci« uvedeným v prvním odstavci článku IV zmíněného zákona rozuměti jest také majetek kostelní čili zádušní, a že jde o nepřesnou a nejasnou stilisaci, nevzpomenuto-li tam výslovně majetku kostelního čili zádušního. Není ani rozumného důvodu, proč by s takovým majetkem mělo býti nakládáno jinak, než s majetkem obročním a nadačním. Poněvadž jest zjištěno, že kostelu v S. zbývá zemědělské půdy jen 6 ha 62 a a 73 m<sup>2</sup>; — pachtýři, jimž zádušní pozemky na základě přihlášek podaných před působností zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 166 sb. z. a n. právoplatně byly již přiřčeny, nepodléhají omezení stanovenému článkem IV tohoto zákona; — a proto nový požadovatel musí ustoupiti [čl. IV (4) a (2)]; — byl nárok pachtýřův na postoupení požadované plochy do vlastnictví právem zamítnut prvním soudem. Tím není dotčeno právo, žádati, aby požadovaný pozemek byl pachtýři podle § 29 pož. zák. ponechán aspoň v pachtu [čl. IV (3)]. Ježto jde o samostatné jmění kostela v S., nemá významu okolnost požadovatelem v rekursu vytýkaná, že kostel v S. jest kostelem filiálním, patřícím k mateřskému kostelu v K., a že obou obročí užívá též beneficiát (děkan v K.).

**Čís. 1184.**

**Předpisu § 382 čís. 8 ex. ř. nelze použiti, bylo-li manželství již rozloučeno, třebas z viny odpůrce navrhovatelky.**

(Rozh. ze dne 20. září 1921, R I 1172/21.)